

مجموعه علوم

آثر جمعیت علمیه

﴿ هر عربی ایک برنده و اون بتنده نشر اولنور ﴾

پوسته اجرتیله برابر بریللغی ۳ سکز ایلغی ۲ درت ایلغی ۱ چاریک لیرای عثمانی و اوچ ایلغی ۱ بیاض مجیدیه و بلاد ثلثه ده کی دواثر رسمیه ایله نفس استانبولک هر طرفی ایچون هرایکی ایلغی ۱۰ غروش مجیدیه در •

کافه خصوصات ایچون « مکتب صنایعه مجموعه علوم مدیری شکری افندی » یه مراجعت اولنور •
پوسته اجرتی ویرلیان مکتوب قبول اولنماز •

متصله یوقار یکی نسبتك نصفی درجه سنده یعنی
بیک درهمده سکسان یحقی راد سنده در
و علی العموم سودلده ۰,۷۵ نسبتند یعنی
بیکده یتش بش تریاغی وار ایسهده اوتلرجیوانانی
طویورر درجهده اولدینی وفنا اولدینی وقلر
یاغ از چیقار .

یاغك ازانی وچوقاغی حیوانانك طویوب
طویامسی واولرك چوق وایو اولوب اولامسی
ایله متناسب اولدینی کرانله وقوعه کلان
تجر بهلرله ثابت اولمشر .

از جمله انکلهده (سیرانستر) نام زراعت
مکتبند اجرا اولنه کلان تجر بهلر احوال
مذکوره بی شبهه براقز درجهده اثبات ایلمشر .
شویله که ایلول اینده وعادی برقور یلق
مخلده اوتلامش وحرکات یومیهری
مناسبتیه ضایع اولان قوتلرینی تدار که کفایت
ایدرایتز درجهده بسلنمش اولان اون السی
اون سکرز رأس اینک هر کون صباح واخلشام
صاگیلان سودلری تحلیل ایدلش نتیجه آیه
حاصل اولمشر .

صباح صاگیلانده	اخشام صاگیلانده
صو ۸۹,۲۵	۹۰,۷۰
مواد سمیه ۱,۹۹	۱,۷۹
قازده اوم ۲,۹۴	۲,۸۱
سودشگری ۴,۴۸	۴,۰۴
اجزای معدنی ۰,۶۴	۰,۶۶
۱۰۰,۰۰	۱۰۰,۰۰
اجزای متصله ۱۰,۱۵	۹,۳۰

ذکر اوانان ایکی مثالین چایرك ایواولسی
سودك نفاستنج نه قدر مؤثر اولدینی میدانه
چیقار .

اولکی مثالده غایت ایوهرچایرده اوتلایان

حفظ وابقایی حقنده غایت فائده لیدر . سود
صوایله قاریشیدر لده قولا یلقله هضم اولنور .
سود تناولی اطفال ایچون ضروری دکل ایسهده
فائده عظیمه بی جالدر .

سوده متعلق مطالبمز ایکی وجه اوزره در .
بریسی سودلی حیوانانی بسلیوب یتشیدر مک
ودیکری سودلری تکثیر ایله غذایه صالح قیله رق
استعمال ایلمکدر .

چفتلکرده استحصال اولنان سود ایله
شهرلرده واخلورلده بسلنیلان حیوانانیدن النان
سوداراسنده فرق وارمیدر ؟ سودی النمق
اوزره بسلنیلان اینکر ایچون یم واولرك اعلا
واصلحی قنغیلر یدر ؟

اشته شو ایکی مسئله بی برر مطلبده مطالعه
ایده جکر .

(مطلب اول)

اینکر قوتلی اوتلاقنده وکوزل برحالده
بسلنلیدیکی زمان سودلری پک یاغلی واعلا وقوقولی
اوله جغنی طبیعیدر . بوصورتله بسلنیلان اینکرک
سودلری فن کیما واسطه سیله تحلیل اولنورسه
شونیتجه حاصل اولور .

صو	۸۳,۹۰
اجزای سمیه (صافی تریاغی)	۷,۶۲
قازده اوم	۳,۳۱
سودشگری	۴,۴۶
اجزای معدنی	۰,۷۱

۱۰۰,۰۰
اعلا سودك ایچنده کی اجزاء متصله ۰,۱۶۱
نسبتند یعنی ۱۰۰۰ درهمده ۱۶۱ درهمدر .
بودرجهده قوتلی سود سودجیلرك ایله نادرا
کچر .

قیریزلرده اوتلایان اینکرک سودلرده اجزای

ياغلى تخملى و فرويلاردن انسان كېك كېي شيلار ايله
بسلتياور غ

بنابرین اداره جهته باقی اور سه شهرلك
داخليله كوی وماندره لك مصرفاری اراسنده
فرق یوقدر . شهرلرده كی مصرفاری زیاده جه
كورینور ایسه ده سودلك مصارفی نقلیه سی دخی
حسابه اندفده اراده مصرف جه فرق قالمز .

بو تجربه لراه مشغول اولمك روایتلرینه كوره یاز
وقت لرده كرك تیور یول و كرك سائر وسائط نقلیه
ایله شهرله نقل اولنان سودلردن برخیلی مقدار
شی ضایع اولمور .

فقط یولارلك انتظامه و شروط لازم ساریده
رعایت اولندیغی حالده اوزون مسافه لرده بیله
بو کبی ضایعاتدن وارسته اولنیه یلور .
سودلك استحصالی تدارکی خصومتنده
رعایت اولنه جق شرطلر :

۱ - اینكارك صاعلمسی كمال درجه نفاذتله
اجرا اولملى و ختامنده صاعیلان سود اینجه
و معدن سز سوز كیدن كچور لمیلدر .

۲ - سود صاعیلوب سوز كیدن كچورلمسی
عقبنده سرعتله تبرید ایتدیر یلرلك یعنی صغومده
یر یلر ق حرارت حیوانیه ازاله اولنمیلدر .
بو تبرید کیفیتى سود صغومتق ایچون مخصوصا
اعمال ایدیلان طوندرمه طاقيله اجرا اولملى
و یا خود سودك بولندیغی قاب صغوق صوایله
ملو برقاب درونه اغزینه قدر دالدير یلر ق یا پلمیلدر .
سود صغومتسنة مخصوص دوندومه طاقى
اولموبده دیگر برقاب ایچنده صغوتدیر یلر جق
ایسه اوقاب ایچنده كی صو هر دفعه سنده
دكشیرمك شرطيله سودقانی اوج كرده دالدير ق
و سودی قاریش دیر ق تمکن مرتبه سرعتله صغومتسنة
سعی ایتلیدر .

اینكارك سودلردن یوز قیه ده یدى یچق قیه صافی
یاغ چیقاجق کورلمش و ایکنجی مثالده ایسه
فنا برده بسانیلان اینكارك سودلردن یوز قیه ده
نهایت ایکی قیه صافی یاغ الیه جق اكلالشمش
و حتی بعضا دها از ظهور ایلده جکی كوستلشدیر .
کویارلك و چفتلكارك سودلری بر مسافه
معینه ده اولایان اینكارك از لغنه و چوقلغنه و بولنك
اولاد قاری نباتلك نوع وقسوته كوره قوی و
ضعیف یعنی یاغلى و یاغ سز اولور .

کویارده فنا حالده بسلتلشمش اینكارك سودلری
کوزلجه بر چفتلك و یا براخورده بسلتلشمش
اینكارك سودلردن قوت سز اوله جغنده شبه یوقدر .
موسیو (هاربسون) نام فن زراعت عالمی
(فنوستر) اسمیله یاد اولنان اخورنده بسلیکی
۶۵ رأس (دورهام) تعبیر اولنان جنس
اینكارك محصولاتیچون صورت منتظمه ده بر
دفتر طومش اولدیغندن ۷ سنه ظرفنده بولردن
۱,۲۲۷,۲۹۰ لیتره [۹۵۶,۸۸۱ قیه] سودالیدیغی
اكلالشمشدر .

بو حسابه كوره اینك باشنه سنده ۲,۶۹۷ لیتره
[۲۱۰۲ قیه] اصابت ایدر .

بو اینكارى یاز کونلرنده اوت و یولاف [علف]
وقیش کونلرنده كوك و صحان ايله بسلایدی .
بر اینكك بر سنه ظرفنده ۲۸ طونیلاتو [۲۵۲۴ قیه]
چایر ايله بسلتسنة نظرا كونده ۷۵ كيلو غرام
[۵۸ قیه] چایر ییه جکی اكلالشیلور . و بو حالده اون
اون یچق كيلو غرام [یدى یچق سكر قیه] چایردن
برلته سود حصوله كه جکی مستان اولور .

سودلری شهرله نقل اولنه جق اینكار چایر
موسحلرنده ماندره و آغیلارده بسانیله جكنه شهر
ایچنده اخورلرده سلتسنة دها داردی اولور .
اخورلرده بسانیلان حیوانات تمه غدا اولقی اوزره

۳- صبح و اخشام سودل ینک ایری ایری یعنی یکدیگره قارشیدر لمیه رق تبریدی اقتضا ایلدی یکی مثلاً صبح سودل ینک قابیری بشقه اخشام سودل ینک قابیری بشقه اولق لازمدر . صبح سودی ده سود اخشام سودی ده سود ایسه ده کرک کندیلری و کرک قابیری یکدیگرینه قطعاً قاریشمالیدر .

۴- صائیله جق سودل اوزون مدت صاقلا ناملی و قابرده چوق وقت طور مالمیدر .

۵- ماندره لده قولالان قابر و سوز کچلر کال درجه نظافتده طوتلملی و هر صبح و هر اخشام سیجاق صوایله ییقانیلوب قوریدلمیدر .

۶- ایچنه سود قونیه جق قابر بوش طور دقلری وقت غایت تمیز اولدقلری حالده اغزلری اشاغی به طوغری وضع اولنملیدر . بونکله برابر ایچلرینه سود قونیه جق زمان صغوق و پاک صوایله بردها ییقانیلملی در .

۷- سود قابیری شهرده بوشاندقده چغفلکره و یاماندره لره کوندلر کمسزین ابتدا صغوق صوایله چالقاملی و بعده قاینار صوایله ییقانیلملی در .

۸- سیجاق کوندلده سودلری سرین طوتمق ایچون ایچنده سود بولان قابیری صوایله اصلا نمش قانیله پارچه لریله سترواحاطه ایللمیدر . بعضی کسان کوی سودلرینی شهر سودلرینه

ترجیح ایدرلر . واقعا بورای صحیح ایسه ده بعضی محارده مخالف ایدر . سودلر ایو اولوب اولماسی کویده و یانه رده حصوله کلسندن ایلر و کلز و بالعکس حیواناتک بسلنمسی حقتده کی شروطه یولیله رعایت اولنوب اولنما مقیدن نشأت ایلر . حتی لوندره ده کی اینک ماندره لنده اجرا اولنان تجارب عیدیه شهر سودلر ینک کوی سودلرینه ترجیح اولدیغنی کویستره مشدر اوندره نك صافی سودی چسوارنده کی

کوی یلرک سودلریله مقایسه اولدقده هپسندن نفیس و یاغلی اولدیغنی میدانجه یقیمشدر .

چونکه شهر یلر تجارت یولنی کوی یللدن زیاده ییادکارندن اینک کرک غسداسی و سائر مصرفلری باینده اداره و تصرفه باقزلر و بلکه بوبابده کی اداره یی اینک کرک بوغازلرینه و سائر لوازماتنه اعتنا ایتکده بولورلر . برده شهرلده نظافت ماده لازمه سته کویلدن دهاز زیاده اعتنا ایدرلر .

سود قایناتمه و قوروتمه اصولی .

سود قایناتمه باشلیو بده بخاره منقلب اوله جقی ائنده ایچنه براز شکر قاتلمیدر . شکر اتیلوبده بخار قایناتمه به قدر قایناتیلورسه چو کونوسوی یعنی خلاصه یی صاری به مائل اولور .

اشبو طریق ایله تدارک اولنان سودلر اینک سودینک رنگ و طعمنه تمامیه مشابه اولور و بونکله و طعمی برخیلی مدت حفظ ایدر .

سودک محافظه یی ممکن اولمان وقتلرده و یاخود تازه سود تدارکی قابل اولمان اسفمار بعیده ده طریق مذکور ایله تدارک اولنان سودلر تازه اینک سودینک برینه قائم اولور .

کوزل برنبدیر ایله استحصال ایدیلان سود خلاصه لری محکم قیامش تمیز شیشه لری ایچنه وضع اولنورسه برقاج ایلر بوزایه رق حفظ اولنور و فقط تازه و ایو سودده موجود طاد و چاشنی یی براز ضایع ایدر .

قوریدیله جق سودک اولجه قایمغنی المی لازمدر . زبیرا قایمغله برابر براغیلور ایسه برمدندن صکره - تغفن ایتمش تره یاغنی کبی - برفنا قو قو پیدا ایدر .

برمنوال محرز قوریدلمش اولان سودک تحلیل کیمیویسی اجرا قانورسه شونیه جه حاصل اولور .

اوزرنده بولنديرمليدر . حرارت مذكوره ايله
تقريباً يدي ساعت آتش اوزرنده بولندقدده
قويولشهرق مقدار جسميستنن درت قسمده
اوچ قسمي بخاره منقلب اولهرق سودك دروننده
موجود اجزای مركبه نك الك ايولري ايلان شای
تبخرده علاوه ايدیلان شکردن مركب خلاصه قابك
اچنده قالور . باقي قلان اجزای مركبه ايسه
تره يانی وقازه اوم وسود شكري وسودده موجود
مواد معدنيه دن عبارتدر .
مطلب ثانی

سودك ماده سنده کی غذای صالح طبیعتك
تأثيری بدیهيدر . ضعيف وازيلیان برايئكك
سودی قليل وردی در . بالعكس كيك وياغلی
وازوتلی ويا فوسفاتلی مواد ايله كوزلجه
بسلنیلان اینكرك سودلرینك بشقه جه بر تأثیر
اولوب سائر نوع سودلره فائق اولدیغنی بجر به لر
كو سترمشدر . بو خصوصه يالكز اینكرك بوغاز
لرینك مصرفنك چوقلغيله اعتراض اولنه یلور .
لذت طمعجه زیاده نفیس اولان سودلر وقت
صیفده ایووتازه چایرلرده اوتلایان وموسم شتاده
قورومش چایرلر وایو جوباتلی نباتلر ايله
بسلنیلان اینكرك سودلریدر .

لكن بعض ادملر اینكرك غدا سنی تنويع
واره صره تبدیل ایلیمکی ترجیح ایدرلر . بعض
چفتلك اصحابيله شهرلی وكویلی اهل بجر به
چوبانلرک روايته كسوره الك نفیس سودلری
استحصال اچون كندروكتان وپاموق
تخم لرندن كپك یا پیله رق وديكر معین وغدالی
اوتلر ايله قارشیدیر یله رق اینكركه ویرمليدر .
سقی اولنان نباتاتدن حاصل اولان سود صولی
اولدقدن بشقه فناقوار .
سود مخصوصی اچون بقله واکامشابه شيلرك

قائمة سز سود	قائمة قلی سود	رطوبت
۴,۰۶	۱,۷۸	
۸,۷۳ (تره يانی)	۱۶,۷۲	
۲۰,۲۵	۲۰,۳۷	
۲,۳۴	۲,۳۳	
۲,۴۸	۲,۵۱	
۶۲,۱۴	۵۶,۲۹	
۱۰۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	

بالاده محرر تحليل جدولاری نظردن كچورلد كده
قائمة يانی النميهرق یعنی قائمة يانی اچنده اولدیغی
حالده قوریدیلان سودك اجزای سمنیه سی
قائمة سز قوریدیلان سودك اجزای سمنیه سنك
تقريباً ايکی قاتی اولدیغی اکلاشیاور ايسه ده
اسکيد كجه - قوقش تره يانی رایحه سی کبی -
بر رایحه کریمه نشر ایتکده اولدیغندن چندان
مقبول دکادر . بو خصوص بین التجار کسب
اشتهار ایلدیکی کبی مشتریلرک همان جمله سی
نزدنده معلوم اولمشدر .

کرك امریقا کرك اسویچرده هر سنه پك چوق
سود قوریدیلهرق اکثریسی لوندره یه و باقیسی
فرانسه و روسیه و المانیایه کوندر یلور .

قوری سودلرک ایواولسی تازهنسك ماده سنه
وصورت تربیه سنه و برده قوریدیلسنده کی عملیاتیه
متوقفدر . الحاصل سود نقدر ایو اولور
وقوریدیلسنده نقدر اعتنا ایدیلور ايسه قوریسی
دخی اولقدر نفیس واعلا اولور .

سود قورتمسك الك كوزل و صالح طریقنه
کلنجه سودی - (فرادی) مقياس حرارتيله
کوستریلان - یوزالتمش درجه حرارتده و غایت
تمیز قاب اچنده تبخیر ایتلیدر . بونك اچینه پك
خالص قطنیر اولنمش شکر قاتیلهرق - قویو
شروب و یا عادی بال قوامنه کلنجه یه قدر - آتش

دها صولی اولدینی ملا بسه سیله از غدالی اولقی
کر کدر فقط بعضیاریک دیدکاری کبی اشبو چایر
وچمنلردن حاصل اولان سودک اطفالک غدا سنه
صالح اولما سنه حکم اولنه من .
الحاصل بونوع چرکا بلری چایر سقی ایتکده
استعمال ایتدی کمزدن پک چوق ضایعاتده
بولندیغمن محققدر .

تتمه

سودک ماهیتی طعمی طاتوجیه برمایه
ایضدر . یاوریلری بسلمک ایچون متکون
اولغه احسن اغدییه واسطه و نفع ادویه اولدینی
بدیدر . وقت خروجنده یعنی صاغیلور ایکن
صاغیلان حیوانک قوقوسی کندوسنده استشمام
اولنور . سود حیوانده کائن بعضی حوامضی
حاملدر که ماده ملجیه و حمضیه ایله اوچ عدد
انسانی اولان زبد و جبن و سکرلندن متکوند .
قواعد مذکورہک مقدار متفاوتدر . طعم
ورایحه سی حاصل اولدینی اولارک اجزای
اصلیه سندن سرایت ایدر .
یشیل « بسله » نك باشاقلری برانت مخصوصه
اعطا ایدر . « بقم » زبد و زعفران صفت
ایراث ایدر .

صوک سودلری یعنی حیوانک سودی منقطع
اولغه تقرب ایلدیکی وقتلرده کی سودلرده یاغلیدر .
اینک سودینک ال ایوسی اوچ و یادرت یاشنده کی
حیواندن و همدم یاورسی طوغدقدن اوچ ماه
سکره صاغیلان سوددر .
قیون سودی اینک سودندن اقل و (مصلی)
اقلدر . زبدی زیاده و پیزی دها لزوجتلی
ویاغلیدر . قیون سودینک ترکیب کیمیویسی
شویله در .

اونارندن ده صالح بریم یوقسدر . بونک دلیل
شودر که بوجوبانک اوناری یوزده ۲۵ و ۲۸
ازوتلی ارکانی مشتمل و غوسفاتجه سائر
حبوباته معادلدر . مصر مر جکلرینک اون
ترکب ارکان جهتیله بقله له مماثلدر . کستان
تخمندن یا بیلان خیر لغایت بول سودویرلر
فقط کتان تخمنک ال ایو و تازه سی اولق لازمدر
زیرا اشافی درجه ده اولان کتان تخملری سوده
برطاسن سزاق و یرد کدن بشقه چوروکلری اینک کک
صحتنه مضدر . صویلش پاموق تخمی خیری
اینک سودی ایچون ال مفید و ادارلی و همدمه
یاغلی موادی و ازوتلی ارکانی چوق برغدادن
ازوتی زیاد اولان نباتلر فوسفاتجه زنکین
اولدینی بالاجر به معلومدر .

پاموق تخمنک خیرینی پک نافع بر حالده
استعمال ایلک مراد ایدنلر پاموق تخمی
دانه لرینی قالنجه اون یایدقندن سکره اولقدن
مصر و یاچاودار اونیه قارشیدر رق خیر پاپوب
اینکله و یرمیدر . اگر پاموق تخمی اون یاغی
کوچجه اولور سه بولغور یا بیلان ال دکرمانیه
قیردقدن سکره صواچینده یومشامق کر کدر .
چونکه بو هیئتده هم تناولی و همدمه هضمی
قولای اولور . کندر تخمنک خیری دخی اینکله
ایچون غایت فائده لی برغدادر . فقط دیگر تخملردن
تمیر اولمیدر . بونک ال ایو جنسی الانیاده حصوله
کلان یشیل کندرک تخمیدر .

کهریزلردن جریان ایدن صولرو چرکا بلرایله
سقی اولمان چایرلری بعضی ادملر باطنه اغدییه
سارویه ترجیح ایدر لایسه ده برطایم ادملر دخی
چرکا بلایله صولنمش چایرلری کرک سود مخصوصه
و کرک اینکله صحتنه مانع عظیم عدا ایتکده
درلر . واقعا بومثالو چایروچمن دیگر اولاردن